ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การถ่ายทอดความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนภาคใต้ ชื่อผู้เขียน นางสาวรพีพรรณ ลิมปิติ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

> รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แตงจวง ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ สีสุวรรณ์ กรรมการ อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดความเชื่อของคนไทยเชื่อสายจีนในชุมชนภาคใต้ มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อและการถ่ายทอดความเชื่อ ของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชน ภาคใต้ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลในหลายลักษณะผสมผสานกัน คือ การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การลังเกต การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และรวบรวมจาก เอกสาร แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ นำเสนอในเชิงบรรยาย

ประชากรที่ศึกษาเป็นชาวบ้านในชุมชนกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ซึ่งอยู่ในภาค ใต้ของประเทศไทย เป็นชาวบ้านที่มีบรรพบุรุษสืบเชื้อสายมาจากชาวจีนที่ได้อพยพมาจาก ประเทศจีน เข้ามาอาศัยในชุมชนเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอก ลักษณ์ของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และมีภาษาที่ใช้เป็นของตนเอง

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนกะทู้ จากอดีตจน ถึงปัจจุบันมีความเชื่อ ที่ยังคงปรากฏอยู่ในวิถีปฏิบัติ และพิธีกรรมในชีวิตประจำวัน ในรอบปี หนึ่ง ๆ ในรอบชีวิต ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง พุทธศาสนานิกายมหายาน ลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า การ บูชาเทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ วิญญาณบรรพบุรุษ ภูติ ผี ต่าง ๆ เครื่องราง ของขลัง คาถา อาคม โชคลาภ ฤกษ์ยาม โหราศาสตร์ เคล็ด นรก สวรรค์ ยาสมุนไพร และการทำมาหากิน อาชีพ ซึ่ง ความเชื่อเหล่านี้ได้มีผลสนองตอบให้กับคนในชุมชนทั้งในด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ

สำหรับการถ่ายทอดความเชื่อของคนในชุมชน เป็นการถ่ายทอดที่มีความต่อเนื่อง ตลอดเวลา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สิ่งที่เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอด ประกอบไปด้วยการ มีเชื้อชาติเผ่าพันธ์เดียวกัน การเรียนรู้ การประกอบพิธีกรรม การตั้งบ้านเรือน การกล่อมเกลา ภายในสังคม จากตัวแทนของสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน กลุ่มอาชีพ ตัวแทนศาสนา

และสื่อมวลชน ด้วยวิธีการถ่ายทอดที่มีลักษณะของการถ่ายทอดทั้งทางตรง และทางอ้อม ทำ ให้ความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนยังคงปรากฏอยู่ในชุมชนจนกระทั่งปัจจุบันนี้ Thesis Title

Belief Transmission of Ethnic Chinese in Southern Community

Author

Miss.Rapeepan Limpiti

M.Ed.

Nonformal Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Phasina

Tangchuang

Chairman

Assoc.Prof.Dr.Chukiat

Leesuwan

Member

Lect.Visut

Vanich

Member

Abstract

This thesis was aimed at examining beliefs and their transmission of ethnic Chinese Thais in the Southern community. Qualitative in nature, it relied on a variety of data-collecting methods such as community activity participation, observation, informal interview, and documentary review. Collected data were subsequently analyzed, classified, and the results of which descriptively presented.

The study population comprised members of the Katoo community, Katoo District, Phuket Province, whose ancestors were Chinese who had migrated from China. They maintained and developed their unique ways of life, identity and culture, having tightly knitted relationships and a language of their own.

The study found that the ethnic Chinese Thais in the community had maintained traditional beliefs passed on from earlier generations. Those beliefs continued to feature prominently in their daily ways of life and long-practiced rituals relating to Mahayana sect Buddhism, Confucianism, Taoism, deities and holies worship, paying homage to ancestral spirits, animism, amulets, magic, fortune, astrology, tricks, hell, heaven, herbal medicines, and making a living. Such beliefs were found to have practically and positively served community members well psychologically, socially, and economically.

As regards the issue of belief transmission it was discovered that those traditional beliefs had continuously been being passed on all the time from past to present. Key transmission mechanisms comprised having the same ethnic race, natural learning, ritual performing, household settlement, such socialization agents as families, school, peers, occupational groups, religious representatives, and the mass media. Transmission methods were found to have been both direct and indirect ones enabling those beliefs to withstand the test of time until the present time.